

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/189/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116233093
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5116233093.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnom spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou so sídlom X. XX, J., proti žalovanému: I. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. G. XXXX, P., zastúpenému splnomocneným zástupcom ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, o zaplatenie 9.987,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/226/2016-97 zo dňa 30. apríla 2018, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C/226/2016-124 zo dňa 13. júna 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu, v spojení s dopĺňacím rozsudkom, vo výroku I., ktorým súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.987,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.987,- eur od 06. 04. 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku II. o trovách konania, potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu, v spojení s dopĺňacím rozsudkom, nedotknutý.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 17C/226/2016-97 zo dňa 30. 04. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.987,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.987,- eur od 06. 04. 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi zároveň voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C/226/2016-124 zo dňa 13. 06. 2018 súd vo zvyšku uplatneného nároku žalobcu, a to o zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 9.987,- eur od 23. 12. 2016 do 05. 04. 2017, žalobu zamietol. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23. 12. 2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 9.987,- eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od podania žaloby do zaplatenia titulom regresnej náhrady bolestného zaplateného zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisteného - žalovaného v prospech poškodenej I. C. pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX, ktorú zavinil žalovaný ako vodič osobného motorového vozidla pod vplyvom alkoholu.

Súd vo veci rozhodol aplikujúc ust. § 4 ods. 1, 2 písm. a), § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“).

Konštatoval, že v prejednávanej veci nebolo sporné v čom spočíva poistná udalosť (dopravná nehoda, pri ktorej došlo ku zraneniu poškodenej I. C.), kedy k nej došlo (XX. XX. XXXX), kto spôsobil škodu

(žalovaný, ktorý bol uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/121/2014 zo dňa 27. 08. 2014), a že žalobca poskytol poškodenej poistné plnenie dňa 13. 11. 2014 (bolestné) vo výške 19.974,- eur. Žalobca poskytol poškodenej poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, vo vzťahu ku ktorému bol žalovaný poistníkom, poisteným a prevádzkovateľom zároveň a v čase, keď nastala poistná udalosť žalovaný ako vodič viedol motorové vozidlo ovplyvnený najmenej 0,70 promile alkoholu v krvi. Tieto okolnosti založili nárok žalobcu proti žalovanému v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Žalobca preto opodstatnene uplatnil žalobou tento nárok proti žalovanému.

Súd prvej inštancie dospel k záveru aj o správnosti výšky uplatneného nároku, vychádzajúc z hodnotenia bolestného za predmetný úraz 1.240 bodov, ktoré bolo priznané poškodenej lekárskeho posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. T. zo dňa 19. 06. 2014, t. j. vo výške 19.974,- eur. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca v konaní preukázal uplatnený nárok, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 9.987,- eur, ktorá suma predstavuje 50 % z vyplateného poistného plnenia.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. s účinnosťou od 01. 02. 2013 súd žalobcovi priznal i úrok z omeškania 5 % ročne z dlžnej sumy od podania žaloby na súd, t. j. od 23. 12. 2016.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalobcovi ako úspešnej strane konania priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v uložení mu povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 8.231,13 eur spolu s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 8.231,13 eur od 06. 04. 2017 do zaplatenia, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Uviedol, že v prejednávanej veci bola sporná správnosť určenia výšky poskytnutého poistného plnenia. Namietal, že súd v napadnutom rozsudku neprihliadol na jeho procesnú obranu, a to ani napriek tomu, že rozdiel medzi ohodnotením bolestného podľa v trestnom konaní vypracovaného znaleckého posudku a hodnotením tých istých zranení poškodenej podľa lekárskeho posudku zo dňa 19. 06. 2014, vypracovaného MUDr. D. T., je 217,5 bodov, t. j. vo finančnom ohodnotení 3.501,75 eur. Zo strany žalobcu tak bolo poškodenej poskytnuté poistné plnenie v nesprávnej výške nad rámec zákonnej povinnosti žalobcu vyplývajúcej z ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.

Nesúhlasil s konštatovaním súdu, že nijako nenamietal hodnotenie jednotlivých položiek, resp. obsah jednotlivých poškodení. Od začiatku uvádzal, že zo strany poškodenej bol predložený podklad s nesprávnym výpočtom bolestného. Ak súd oprel svoje rozhodnutie o predbežnosť záverov znaleckého posudku znalca MUDr. Karola Orlovského, nijakým spôsobom sa nevysporiadal so skutočnosťou, že táto predbežnosť je relevantná len vo vzťahu k budúcim možným komplikáciám, ktoré by boli dôvodom navýšenia v jednotlivých položkách, nie však dôvodom pre zmenu, resp. rozširovanie položiek.

Ak teda žalobca z titulu poistenia vyplatil za neho sumu 19.974,- eur, hoci správne mal poskytnúť poistné plnenie maximálne vo výške 16.462,25 eur, potom uplatnený nárok - regres 50 % z poskytnutého plnenia nezodpovedá zásade proporcionality a primeranosti, a teda nemožno konštatovať, že ide o nárok v celom rozsahu oprávnený. K princípu primeranosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/28/2017 zo dňa 22. 02. 2018, v zmysle ktorého regresná náhrada má byť primeraná a jej uplatnenie má mať voči poistenému výchovný význam s tým, že sa hľadí na to, aby poistený nebol finančne ohrozený.

Súd sa nevysporiadal s jeho argumentmi o jeho majetkových pomeroch, najmä, že jeho mesačný príjem predstavuje 550,- eur, v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou spláca tiež záväzok vo výške cca 6.000,- eur voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni v mesačných splátkach 84,- eur a v dôsledku predmetnej dopravnej nehody spláca aj ďalšiu pôžičku.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní

(§ 380, § 379 C. s. p.) a tento v napadnutom, žalobe vyhovujúcom, výroku podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu zodpovedajúcom vykonanému dokazovaniu, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku riadne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné, z jeho odôvodnenia sú zrejmé i úvahy, ktoré súd viedli v vyhovení žalobe. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

6. Odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, keď zo strany žalovaného neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal už súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí.

7. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, v nadväznosti na odvolacie námietky žalovaného, odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal správnosť určenia výšky poskytnutého poistného plnenia, ako už konštatoval aj súd prvej inštancie, žalovaný namietal len „nesprávny výpočet bolestného“, v čom však mala táto nesprávnosť spočívať nekonkretizoval. Žalobca za účelom preukázania dôvodnosti svojho nároku predložil lekárske posudky o bolestnom a o sťaženi spoločenského uplatnenia vypracovaný MUDr. D. T., úrazových chirurgom, v zmysle ktorého posudku je hodnotenie bolestného 1240 bodov. Potom čo žalovaný v priebehu konania spochybnil správnosť hodnotenia bolestného uvedeným lekárske posudkom s poukazom na znalecký posudok vypracovaný pre potreby trestného konania MUDr. Karolom Orlovským, v zmysle ktorého je bodové ohodnotenie zranení poškodenej pre účely bolestného 1022,5 bodov, žalobca predložil na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku i odborné vyjadrenie znaleckej organizácie v odbore zdravotníctvo a farmácia forensic.sk, Inštitút forenzných medicínskych expertíz, ktorého účelom bolo preverenie bodového ohodnotenia MUDr. T. v lekárske posudku. Podľa odborného vyjadrenia znaleckej organizácie predstavuje bodové hodnotenie za bolesť dokonca 1255 bodov, t. j. nielen viac ako bodové ohodnotenie MUDr. Karolom Orlovským, ale aj viac ako bodové ohodnotenie MUDr. D. T., z ktorého lekárskeho posudku žalobca pri výplate bolestného a uplatnení si následnej regresnej náhrady vychádzal. Napriek existencii lekárskeho posudku a odborného vyjadrenia predložených žalobcom, pričom rozdiel bodového ohodnotenia bolestného MUDr. T. a znaleckou organizáciou forensic.sk, Inštitút forenzných medicínskych expertíz je minimálny, žalovaný okrem znaleckého posudku podaného na účely trestného konania, ktorý má však v tomto konaní len povahu listinného dôkazu (nebol vyhotovený pre potreby konania v prejednávanej spore na základe nariadenia súdom, nemá náležitosti podľa § 209 ods. 2 C. s. p.), nenavrhoval vykonať žiaden dôkaz, ktorým by preukázal nesprávnosť hodnotenia bolestného MUDr. T., z ktorého žalobca pri poskytnutí poistného plnenia a následnom uplatnení regresného nároku vychádzal (napr. výsluch osôb, ktoré jednotlivé vyjadrenia či posudky vypracovali, vypracovanie znaleckého posudku za účelom preverenia správnosti bodového hodnotenia bolestného tým - ktorým lekárom či znalcom). Za daného dôkazného stavu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu o preukázaní dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu nielen čo do dôvodu, ale i výšky.

8. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že navrhovanie dôkazov v prísne kontradiktórnom civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 C. s. p.). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 C. s. p.). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Z právnej teórie totiž vyplýva, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Pokiaľ preto žalovaný v priebehu konania len všeobecne namietal nesprávnosť výpočtu bolestného MUDr. T., na základe ktorého žalobca poskytol poškodenej poistné plnenie, bez toho, aby konkretizoval v čom konkrétne nesprávnosť tohto výpočtu vidí (t. j. nielen s

poukazom na celkovú výšku bodového ohodnotenia bolestného iným lekárom), neuniesol v tomto smere bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno.

9. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil i námietku žalovaného spočívajúcu v neprimeranosti regresnej náhrady s poukazom na jeho osobnú a majetkovú situáciu. I keď odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním, že pri posudzovaní regresnej náhrady sa má mimo skúmania výšky plnenia, miery jej percentuálneho zníženia a okolností, za ktorých ku škode došlo, prihliadať aj na konkrétne pomery toho, kto škodu spôsobil (viď aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 377/2018 zo dňa 31. 01. 2019), uvedené nezbavuje strany konania bremena tvrdenia a dôkazného bremena ohľadne týchto pomerov. Žalobca v priebehu konania v súvislosti s jeho pomermi tvrdil, že jeho príjem je 550,- eur, spláca dlh voči zdravotnej poisťovni v spojení s touto nehodou, ako aj ďalší úver. Uvedené tvrdenia však žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal (nepredložil potvrdenie o príjme, zmluvu o úvere či potvrdenie o úhrade záväzkov spojených s predmetnou dopravnou nehodou a ich výške), na výzvu súdu na pojednávaní dňa 30. 04. 2018 čím chce tvrdené skutočnosti ohľadne jeho majetkových pomeroch preukázať, splnomocnená zástupkyňa žalovaného uviedla, že nemá nejaké bližšie dôkazy, ktoré by mohla súdu predložiť, následne strana žalovaného nemala ďalšie návrhy na dokazovanie. Za daného stavu žalovaný neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie neprimeranosti regresnej náhrady požadovanej žalobcom jeho pomermi.

10. S poukazom na uvedené zistenia a právne úvahy odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu, v spojení s dopĺňacím rozsudkom, vo výroku I., ktorým súd žalobe v časti vyhovel a výroku II. o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním, keď pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 C. s. p., podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

11. Vo zvyšnej časti, ktorá nebola napadnutá odvolaním žiadnej zo strán konania (čo do výroku doplneného dopĺňacím rozsudkom, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol), ponechal odvolací súd rozsudok okresného súdu, v spojení s dopĺňacím rozsudkom, nedotknutý.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, a to v celom rozsahu, preto mu súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)